

Clinical Practice Guideline
การพัฒนาการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ
ทางการแพทย์แผนไทย
โรงพยาบาลนครพนม

โครงสร้างทีม สุขภาพในการดูแล

ทีมสุขภาพในการดูแลผู้ป่วย (ตามรูปแบบโครงสร้างของสถานพยาบาล)

ทีมสุขภาพที่มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคเบาหวาน จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการหรือขั้นตอนการทำงานที่มีประสิทธิภาพได้แก่การประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วยทีมสหวิชาชีพ ทีมสหสาขาวิชาชีพประกอบด้วย ดังนี้

๑. แพทย์แผนปัจจุบัน

๒. แพทย์แผนไทย/แพทย์แผนไทยประยุกต์

๓. พยาบาลวิชาชีพ

๔. เภสัชกร

๕. นักเทคนิคการแพทย์

๖. นักวิชาการสาธารณสุข

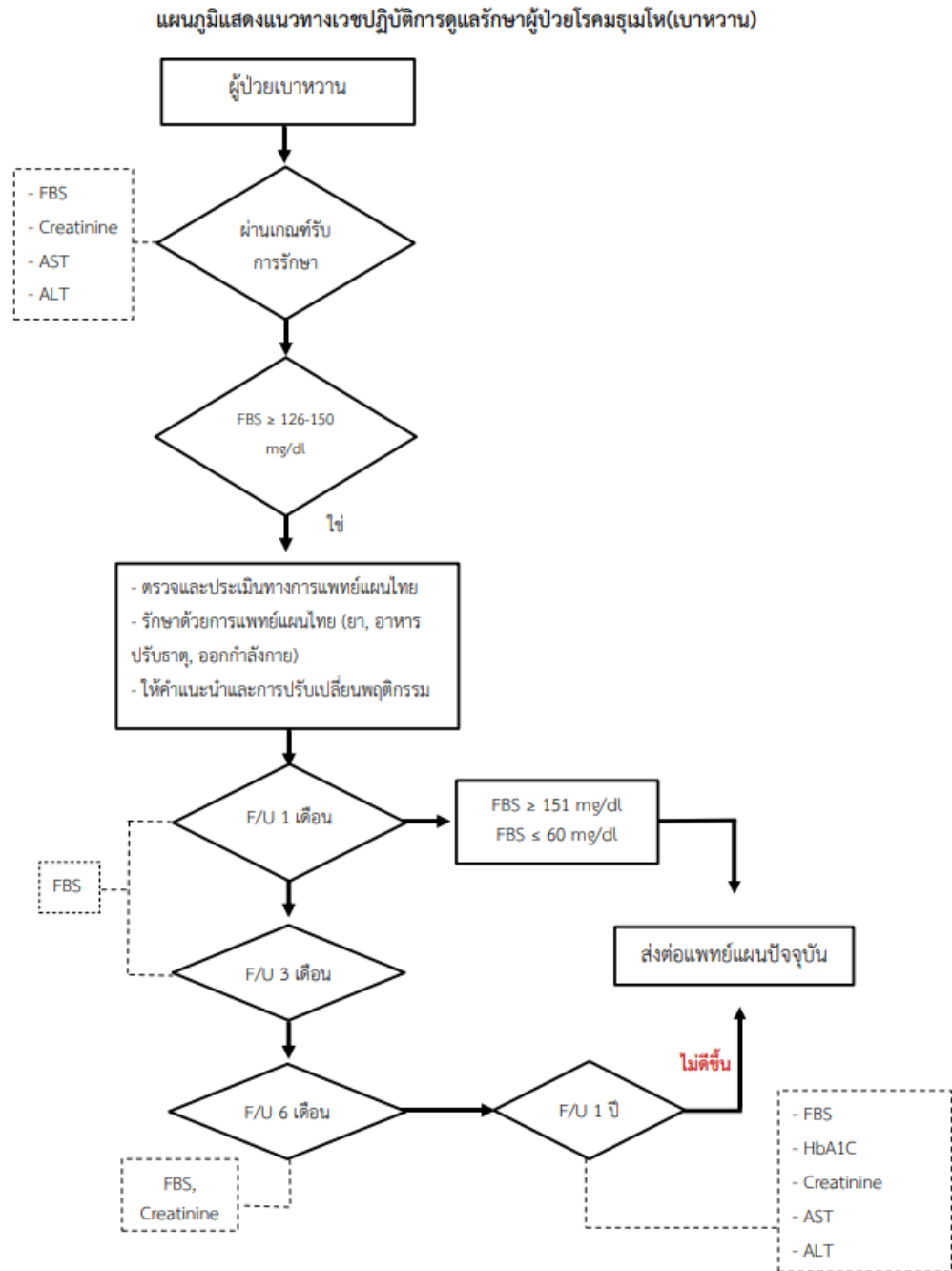
ความก้าวหน้า
ในการดำเนินงาน

ลำดับ	กิจกรรม	การดำเนินงาน				หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	
๑	ประชุมคณะทำงาน	↔	→			✓
๒	แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และแจ้งให้ผู้บริหารทราบและลงนามเห็นชอบ		↔			✓
๓	จัดทำแนวทางเวชปฏิบัติการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคเมโห (เบาหวาน)		↔			✓
๔	เสนอแนวทางเวชปฏิบัติการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคเมโห (เบาหวาน) ให้กรมแพทย์แผนไทยฯพิจารณา			↔		อยู่ระหว่างดำเนินการ

แนวทางการดูแล ผู้ป่วยโรคเบาหวาน (เบาหวาน)

ทางการแพทย์แผนไทย

INCLUSION

- ยินยอมจากผู้ป่วย
- ไม่มีประวัติการแพ้ยาสมุนไพร
- ไม่ได้รับประทานยารักษาโรคเบาหวานแผนปัจจุบัน
- FBS ≥ 126-150 mg/dl

EXCLUSION

- ตั้งครรภ์/วางแผนตั้งครรภ์/ให้นมบุตร
- แพ้สมุนไพร
- รับประทานยาแผนปัจจุบันรักษาโรคเบาหวาน
- ผลในห้องปฏิบัติการผิดปกติ

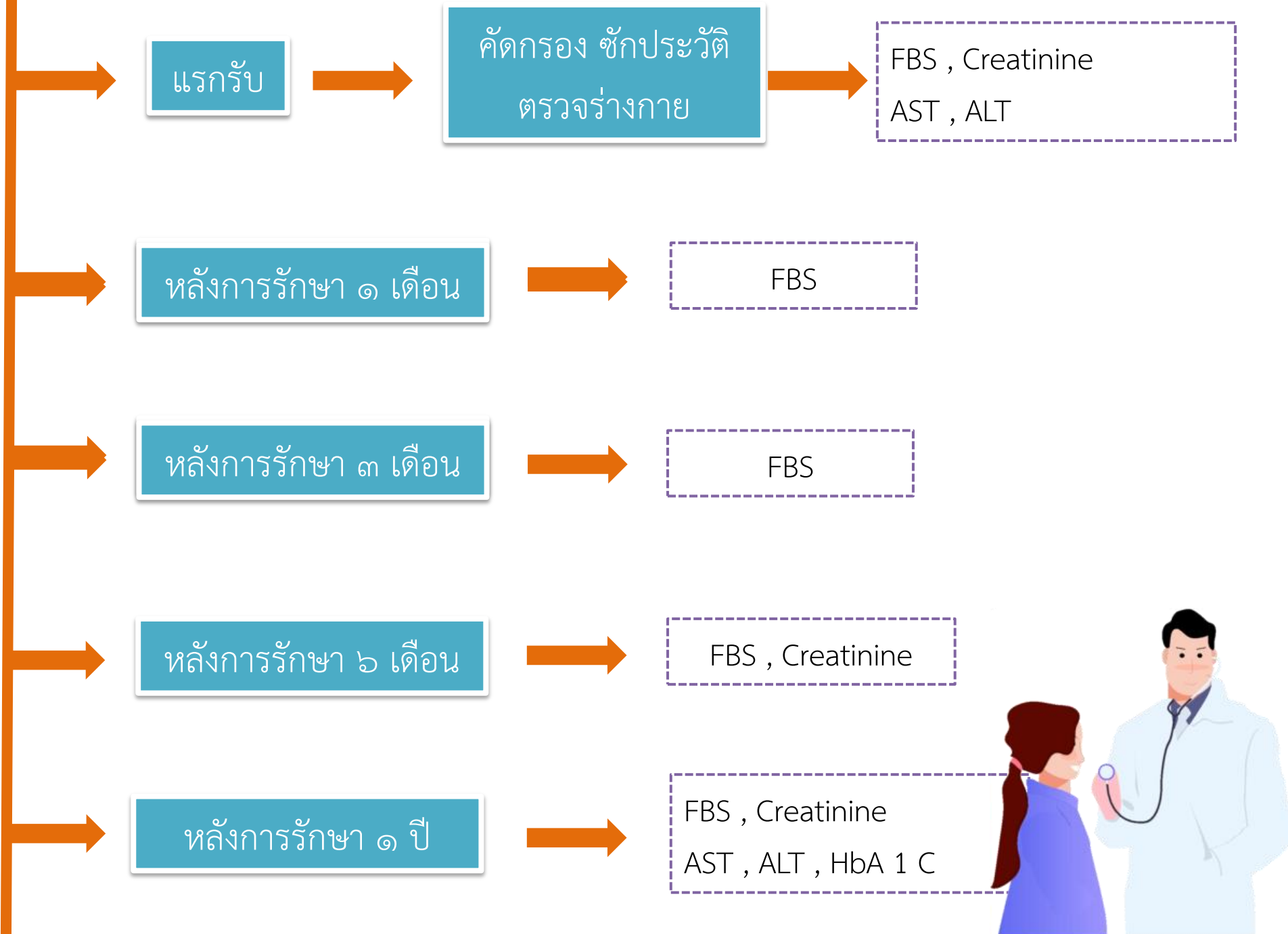
การให้รหัสโรคทางการแพทย์แผนไทย

ICD-10-TTM

U 741 (เบาหวาน)

แนวทางในการรักษา
ทางการแพทย์แผนไทย
และการส่งตรวจทาง
ห้องปฏิบัติการ
ทางเทคนิคการแพทย์

การรักษา

รายการยา	รสรยา/สรรพคุณ	วิธีใช้	ข้อควรระวัง
มะระขี้นก Capsule (ยาเดี่ยว)	รสรขม รักษา โรคเบาหวาน ลดน้ำตาล ในเส้นเลือด แก้ไข้ แก้อ่อน ใน	รับประทานครั้งละ ๒ แคปซูล ก่อนอาหารเช้า และ เย็น	-ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็น ไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการ ไข้เลือดออก -ควรระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคตับ ทำให้เกิดการ อักเสบที่ตับได้
ยามธุระเมหะ (ยาตำรับ)	ลดน้ำตาลในเลือด	วิธีทำ บดเป็นผงบรรจุ แคปซูล เบอร์ ๕๐๐ วิธีใช้ ขนาดรับประทาน ยาสมุนไพร ๒ แคปซูล รับประทาน ๓ เวลา ก่อน อาหาร ** ถ้าระดับน้ำตาลลดลง ปกติ รับประทาน ๒ เวลา ก่อนอาหารเช้า เย็น	- ห้ามใช้ในเด็กเล็ก

อ้างอิง

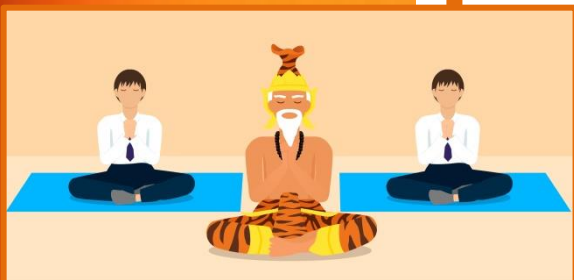
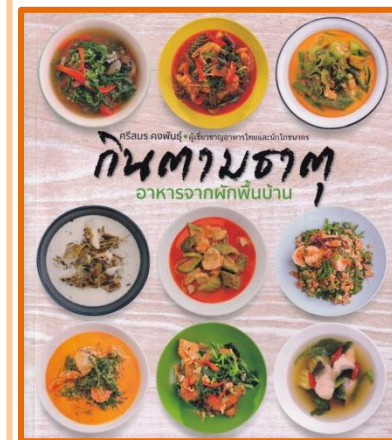
- สถาบันการแพทย์แผนไทย แนวทางเวชปฏิบัติการดูแลรักษาผู้ป่วยด้านการแพทย์แผนไทย
สำหรับโรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยนาร่อง. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร.บริษัท สามเจริญพาณิชย์(จำกัด) ; ๒๕๕๙
- บัญชียาหลักแห่งชาติ ๒๕๕๖

การให้คำแนะนำ

และการส่งเสริมสุขภาพ

ด้านอาหาร

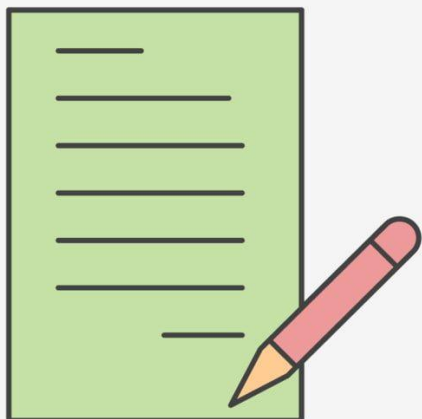
แนะนำให้รับประทานอาหารตามธาตุเจ้าเรือน ตามทฤษฎีการแพทย์แผนไทย กล่าวว่า คนเราเกิดมาในร่างกาย ประกอบด้วยธาตุทั้ง ๔ ดิน น้ำ ลม ไฟ ซึ่งในแต่ละคนจะมีธาตุหลักประจำตัว เรียกว่า “ธาตุเจ้าเรือน” ซึ่งธาตุเจ้าเรือนนี้มี ๒ ลักษณะ คือธาตุเจ้าเรือนเกิด ซึ่งเป็นไปตามวันเดือนปีที่เกิด และธาตุเจ้าเรือนปัจจุบัน ที่พิจารณาจาก บุคลิกลักษณะ อุปนิสัย และภาวะด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ว่าสอดคล้องกับลักษณะของบุคคลในเจ้าเรือนอะไร เมื่อธาตุทั้ง ๔ ในร่างกายสมดุล บุคคลจะมี ค่อยเจ็บป่วย หากขาดความสมดุลมักจะเจ็บป่วยด้วยโรคที่เกิดจากจุดอ่อน ด้านสุขภาพของแต่ละคนตามธาตุเจ้า เรือนที่ขาดความสมดุล

การออกกำลังกาย

ท่าฤๅษีดัดตน คำว่า “ ดัดตน ” หมายถึงการทำให้ส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายนุ่มไปตามต้องการ เช่น ให้ยืดให้หด ให้งอให้บิด ฯลฯ ได้ตามต้องการแล้วแต่ความชำนาญที่ได้ฝึกฝนมาจนเกิดความคล่องตัว เพื่อในสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ อีกทั้งมีผลพลอยได้คือเพื่อบำบัดโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ เช่น แก้กโรคลมทั้งสรรพางค์กาย แก้เมื่อย แก้ปวด เป็นต้น ที่เรียกว่า “ฤๅษีดัดตน” คือการพักผ่อนอิริยาบถ แก้เมื่อย แก้ขบ ระบบตามร่างกาย ของเหล่าฤๅษีชีไพร ผู้ได้บำเพ็ญพรต เจริญภาวนามานานวันละหลายชั่วโมง ท่าฤๅษีดัดตนตามแบบดั้งเดิมมีประมาณ ๑๒๗ ท่า ในปัจจุบันท่าฤๅษีดัดตนเป็นการนำท่าต่าง ๆ จากต้นฉบับที่มีการบันทึกไว้ที่วัดโพธิ์มาคัดเลือกท่าที่ปลอดภัยเหมาะสม มาเป็นท่าออกกำลังกาย โดยเป็นการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างช้า ๆ ควบคู่กับการหายใจ เข้า-ออก อย่างช้า ๆ และมีสติ สำหรับทางการแพทย์แผนไทยโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชได้นำมาใช้เฉพาะท่าที่เป็นท่ายืน และท่านั่ง ทั้งนี้การจำกัดของสถานที่และเพื่อความสะดวกของผู้ปฏิบัติเอง

แบบบันทึกข้อมูล และการเก็บข้อมูลผู้ป่วย

แบบบันทึกข้อมูลผู้ป่วย โรคมะเร็ง (เบาหวาน) โรงพยาบาลนครพนม

HN :
วันที่.....

Physical Examination

น้ำหนัก.....Kgs. ส่วนสูง.....cm.
BP...../.....mmHg. P...../min
RR...../min T.....°C

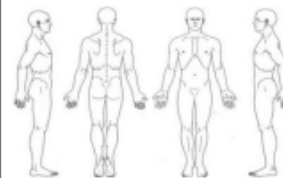
อาการสำคัญ.....

การวินิจฉัยทางการแพทย์แผนไทย.....

การวินิจฉัยทางการแพทย์แผนปัจจุบัน.....

ประวัติการเจ็บป่วยพอสั่งเขป.....

HEENT ☐ Normal ☐ abnormal
Heart ☐ Normal ☐ abnormal
Lung ☐ Normal ☐ abnormal

ธาตุสมฐาน ☐ เตโชธาตุ ☐ วาโยธาตุ ☐ อาโปธาตุ ☐ ปลวธาตุ
อตุสมฐาน ☐ ปิตตะ ☐ วาตะ ☐ เสมหะ
อายุสมฐาน ☐ ปฐมวัย/เสมหะ ☐ มัชฌิมวัย/ปิตตะ ☐ ปังฉิมวัย/วาตะ
กาลสมฐาน ☐ ปิตตะ ☐ วาตะ ☐ เสมหะ

มูลเหตุของการเกิดโรค

☐ อาหาร ☐ อิริยาบถ ☐ ความร้อน/เย็น ☐ อดนอน/อดข้าว/อดน้ำ
☐ กลั่นอุจจาระ/ปัสสาวะ ☐ ทำงานเกินกำลัง ☐ ความเศร้าโศกเสียใจ
☐ โทสะ(ความโกรธ)

การรักษา วันที่เริ่ม.....

☐ มะระขึ้นก ☐ ยาตำรับมธุระเมหะ

☐ ยาอื่นๆ ระบุ.....

Dose ยาที่ให้.....

การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ วันที่ส่ง.....

☐ HbA_{1c} ☐ Creatinine ☐ FBS

☐ AST

☐ ALT

ลงชื่อ.....แพทย์ผู้ตรวจ
(.....)

อาการข้างเคียงหลังจากใช้ยาครั้งแรก

☐ ไม่มี

☐ มี ระบุ.....

ลำดับ	การส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ	ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ				
		ก่อนการรักษา	1 M	3 M	6 M	1 Y
1	FBS					
2	HbA _{1c}					
3	Creatinine					
4	ALT					
5	AST					

Off การรักษา วันที่.....

สาเหตุที่ Off.....

โรงพยาบาลการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
ในสังกัดโรงพยาบาลนครพนม